

4

2022



»Om Gud vil«

Indhold – »Om Gud vil«

3 »Om Gud vil«

– leder

4 Gå på dine ben!

– når helbredelse udebliver

7 Helbredelser er både bibelske og sker nu

– en forskers vinkel



10 Helbredelse ved tro, er det en mulighed?

– en læges vinkel

12 Er vores syn på handicappede handicappet?

– en teologisk vinkel

14 At følge Jesus ind i lidelse og død i en perfektionskultur

– hvad skal bønnesvaret være?



16 Evangelist af Guds nåde

– portræt af Per Hyldgaard

19 Gud bruger, hvem han vil

– en helbredelseshistorie

22 Brændende kærlighed i Brande

– serie om menigheder

24 En integreret del i mit liv

– serie om bøn

25 Landskonference 2

25 Navne

26 Der skal reageres, når der er behov

– portræt af Chin Chin, nyvalgt ledelsesmedlem

29 Vi skal tale mere om sex

– minder fra sommerstævnet



32 Meget med hjem

– fotoreportage

34 Den lille insisterende stemme

– interview med Lise og Jep Emming

36 Fri og forpligtet

– klumme



[📷] Andrey Popov
– Freemages

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 4, 2022 – 169. årgang

Udgivelsesdatoer og deadlines
Nr. 5: 2. december. Deadline 3. oktober

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, vibekekd@baptist.dk
Jamie Cunningham,
tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com
Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk
Renathe Zimmermann,
tlf. 6165 2656, renathezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD: Ole Engel

»Om Gud vil«

Et emne, som vi ofte undgår, har fundet plads i overskriften på dette blad. Meningerne og troen spænder vidt, og vi kan godt bruge lidt tid på at reflektere over, hvad helbredelse egentlig er.



[≡] Renathe Zimmermann
[📷] Andrey Popov – Freemages

De fleste af os har deltaget i fælles forbøn for syge eller vi har bedt for syge ved særlige anledninger. Eller vi har i vores fortvivelse råbt til Gud om helbredelse for vores kære, som er ramt af sygdom. Vi har lært og læst, at miraklernes tid ikke er forbi. Alligevel er der antagelig en del, der ikke tør tro på det, eller har de største forhåbninger, for det er trods alt ikke så ofte, det sker – som i Markusevangeliet eller i Apostlenes gerninger. Er det Gud eller troen, der helbreder?

En helbredelse kan vise sig på mangfoldige måder. Helt konkret; men er det ikke også en slags helbredelse, når ens indstilling til lidelsen ændrer sig, eller når man finder fred med tingenes tilstand? Kan det ikke være Gud, der medvirker til helbredelsen via sundhedssystemet, når vi bliver raske eller opnår lindring ved hjælp af medicin eller forskellige indgreb?

I dette blad kan vi læse om forskerens resultater angående

troens betydning for vores helbred og om, hvordan mirakler genkendes. Vi kan læse den fantastiske historie om en konkret helbredelse og om, hvordan det opleves ikke at blive helbredt.

Vi kan også stifte bekendtskab med et relativt nyt begreb kaldet handicapteologi, som sætter fokus på det enkelte menneskes værdi. Handler det hele i bund og grund om, at vi vender op og ned på vores tilgang til spørgsmålet, så vi ikke fokuserer på, at det syge og det handicappede skal fjernes, men at det er vores indstilling til det, der skal helbredes? Skal vi lære at tage alvorligt, at Kristi legeme, som består af mange lemmer, ikke er fuldt funktionsdygtigt, før alle uanset handicap, sygdomme og udfordringer har deres plads på legemet?

»Handler det hele i bund og grund om, at vi vender op og ned på vores tilgang?«

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed.
Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 911 118
mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Gå på dine ben!

Hvordan forholder vi os, når forbøn ikke resulterer i helbredelse?



[≡] Jamie Lynn Cunningham
[📷] Private

»Der er vigtigere ting her i verden, end at du kan gå på dine ben!« udbrød en frustreret mand til kvinden, som sad i kørestol med spastiske træk – efter en mislykket helbredelsesforbøn. Tænk vi over, hvad kun delvis helbredelse betyder, når vi beder for helbredelse? Anerkender vi det, vi opnår?

Et barn er født

Lægen vidste ikke, at der var to, da mine enæggede tvillingebrødre, Curtis og Douglas, blev født flere måneder for tidligt. De klippede Curtis' navlestreng, og tre minutter senere stak Douglas sit hoved frem, helt blå. Lægerne mente, at han kun ville leve et par dage eller uger, og formentlig som blind, døv og stum. Der blev bedt mange bønner for hans overlevelse og helbredelse.

»Dougie« overlevede og var hverken blind, døv eller stum, men fejlede til gengæld alt muligt andet, herunder spasticitet, og han var voldsomt udviklingshæmmet. Megen tid blev tilbragt på hospitaler og hos forskellige læger. Mine forældre blev skilt halvandet år senere.

Teenageren Dougie elskede at køre bil – jo flere bump og huller jo bedre.

»Jeg er et mirakel, dog med et usynligt handicap og smerter.«

Tro flytter bjerge

Kort efter skilsmissen deltog vi i adskillige kristne helbredelsesmøder for min bror. Min mor tog ham endda til dæmonuddrivelse hos en katolsk præst. Jeg fik påpeget, at min tro var afgørende for, at Dougie ville kunne lære at tale og gå, fordi tro kunne flytte bjerge!

Som barn hørte jeg ofte i de kredse, at helbredelsen nok udeblev, fordi vi ikke bad ofte nok eller ikke troede nok på det. Jeg levede med den skam i mange år – men ikke længere. Jesus gjorde også op med den overtro og indoktrinering, som de »urene« blev behandlet med på hans tid. For ægte helbredelse sætter fri.

Hvorfor udebliver helbredelsen?

Hvorfor oplever nogle overnaturlige helbedelser, mens andre må lide? Det har jeg søgt svar på i mange år. Jeg lever nemlig med en livsvarig rygmarvsskade, konstante smerter og kronisk træthed, som har efterladt mig

»Der blev bedt mange bønner for hans overlevelse og helbredelse.«



med en stor, usynlig funktionsnedsættelse. Jeg følte, at den livsbevarende operation, jeg var igennem, efterlod mig ude af stand til at leve det liv, jeg ønskede at leve, som gymnasielærer og fysisk aktiv kvinde sammen med min datter.

Desuden gør usynligheden af mine skånehensyn mig til et ufrivilligt offer for diskrimination og fordømmelser fra både »systemet« og omverdenen. Jeg følte, at jeg var tilbage dér, hvor jeg startede og havde kæmpet for at komme væk fra – sygdom og handicap!

Jeg har mange gange ønsket, at Gud havde taget mig hjem til sig i stedet. Accept af mit vedvarende behov for vedligeholdende træning, smertestillende medicin og førtidspension for at sikre, at min hjerne, krop og psyke ikke brænder fuldstændigt sammen, var ikke planen. Og det startede forfra: »Du skal tro på, at du bliver rask, ellers bliver du ikke rask!«

Hvad er »rask«?

Jeg lærte mig selv at gå igen uden hjælpemidler, men jeg har fået at vide, at jeg mindst →

Jamie og Dougie sammen med familien i 2005.



Jamie og Dougie til deres bedstemors 90 års fødselsdag i 2017.



→ burde være lammet fra livet og nedad. Mine hænder er værst ramt, og det er teknisk set mere invaliderende end udelige ben, selvom de færreste er klar over det. På et tidspunkt gik det op for mig, hvad specialisterne mente med udtrykket »en videnskabelig uforklarlig sag«.

Jeg er et mirakel, dog med et usynligt handicap og smerter. Men mange kristne mener stadig, at jeg fortsat bør gå til forbøn for at blive helbredt fuldstændigt. Men – hallo?! Hørte du mig ikke? Jeg burde være lammet! Jeg kan gå! Uden hjælpemidler! Gud har vist gjort sit!

Ingen i lægeverdenen kunne forklare, hvorfor min bror levede så længe, som han gjorde. Og på trods af smerter, medicin, fysioterapeuter og talepædagoger igennem 37 år var Dougie som udgangspunkt glad. Han havde en helt særlig indvirkning på mange med sine vilde lyde, klaskende armbevægelser og kæmpe smil. Mit liv som hans storesøster lærte mig at kæmpe for dem, der ikke kan kæmpe for sig selv, og til at se, hvor samfundet udelukker folk.

Lidelsen er altid meningsløs og upersonlig, men det er Gud ikke

Det var ikke en dans på roser, især ikke for Dougie, og min familie har lidt meget. Efter

»Jesus viste sig efter sin opstandelse MED ar.«

Dougies død i oktober 2019 talte mange om, at nu var han hel i Himlen, hvor han kunne gå og tale. Det gjorde mig vred. For min lillebror var et helt menneske hele sit liv. Han var allerede et mirakel, den dag han kom levende hjem fra hospitalet. Hvorfor havde alle så travlt med at diskvalificere hans eksistens, endda efter hans død?

Lidelse og død er garanteret i det øjeblik, et barn bliver født. Men Gud, Kærligheden, Livet er større end dem. Jesus viste sig efter sin opstandelse MED ar. Vi kan også stå frem med vores ar og fysiske og psykiske smerter og blot være i denne verden. For uanset hvilket funktionsniveau, andre har vurderet os til, er vores eksistens et mirakel.

Når vi indser, at vi allerede er et helt Guds barn, som er elsket og værdsat, som vi er, indser vi samtidig, at Guds nåde var begyndelsen

på vores helbredelse og genoprettelse, inden vi bad om det. Bjerge kan flyttes igennem millioner af år, sten for sten, uden at vi iagttager processen. Vi må have håb og tillid til, at Skaberen kan tage de værste byrder og forvandle, helbrede og genoprette igennem flere generationer og folkeslag – både fysisk, psykisk og relationelt – for at opnå sit mål.

Helbredelser er både bibelske og sker nu

Professor Niels Christian Hvidt forsker i tro og helbred og er overbevist om, at Gud stadig helbreder.



[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Henry Co og Jon Tyson – Unsplash

Der er stadig mennesker, der mener, at guddommelige helbredelser kun foregik på Bibelens tid. Til gengæld er der ikke meget af evangelierne i Det Nye Testamente tilbage, hvis man fjerner alle undere og helbredelser. Professor i eksistentiel og åndelig omsorg ved Syddansk Universitet Niels Christian Hvidt er overbevist om, at Gud stadig helbreder: »Kri-stendommen i sit væsen er til helbredelse og

genoprettelse af det syge menneske, og i alle fald til trøst og lindring. Det at tro har en positiv effekt på helbred og livslængde.«

Niels Christian Hvidt forsker i tro og helbred og var en af personerne bag en undersøgelse, hvor bl.a. 3.720 baptister og en større gruppe adventister indgik med data omkring sygdomme og død. Undersøgelsen viste, at baptister har en mindre risiko for en lang række sygdomme end andre danskere og lever længere.

»På samtlige parametre: kræftforekomst, hjertekarsygdomme, diabetes, demens og

Alzheimer var der en reduceret dødelighed. Det vil sige, at baptister – og adventister – er mindre syge og dør sjældnere af disse sygdomme.« Der er også en markant mindre rate af selvmord og – uforklarligt nok – trafikuheld. »Måske troende mennesker kører mere forsvarligt,« er Niels Christian Hvidts bud på en forklaring.

Tro og helbred

»Vi har igennem forskningen fået overvældende evidens for, at troen og troens virkelighed i praksis er forbundet med vores helbred. →



»» Det vil sige, at baptister er mindre syge og dør sjældnere af disse sygdomme. ««

→ Den internationale *The Handbook of Religion and Health* dokumenterer på 1900 sider masser af sammenhænge.

I Danmark er der foreløbig ikke så meget fokus på troen i læge- og sygeplejerskeuddannelserne, men på Syddansk Universitet har vi det med i uddannelsen »Sundhedspsykologi«. Der er en reel frygt for at blive beskyldt for at missionere, for alt godt kan misbruges. Men det er patientens verden, der skal være i fokus. Det er vigtigt at vide, hvad patienterne tror på, for det kan have betydning for, hvilken behandling de vælger eller fravælger. På den måde er tro ikke bare »en privatsag«. Tro kan have direkte betydning for, hvordan man har det mentalt.«

Hvile-religiøsitet

»Vi har kunnet påvise, at der er forskel på tro. Det, vi kalder *hvile-religiøsitet*, er bedst for helbredet. Det vil sige, at man hviler i sin tro, typisk har gjort det længe, oftest med en trospraksis, fx at man går i kirke og beder. Så troen er vokset og modnet. Det er denne velintegreerede religiøsitet, der er forbundet med godt helbred.«

»Overfor dem står de, der ikke er vokset op med troen og ikke går i kirke – men beder. De har typisk et dårligere helbred, og de beder for et konkret anliggende, nemlig deres dårlige helbred. Det er det, vi kalder *krise-religiøsi-*

tet. Her er det sygdommen, der har frembragt et behov for bøn og tro. På den måde kan det heller ikke undre, at de i vores undersøgelser har et dårligere helbred end dem med hvile-religiøsitet.«

»De, der på denne måde først begynder at bede og være mere aktive om deres tro, når de får en sygdom, vil ofte være åndeligt ret uforberedte og have mangelfulde eksistentielle og åndelige ressourcer. Vores undersøgelser viser ikke overraskende, at krise-religiøse især har brug for åndelig omsorg fra bl.a. sundhedspersonalet. Vores anbefaling er, at man på hospice og i palliativ behandling spørger ind til religiøse forestillinger for at finde ud af, om de har brug for åndelig omsorg.«

To af mange eksempler

Niels Christian Hvidt tror personligt på, at der stadig sker mirakler, som Gud står bag. I Medjugorje var han vidne til, at en kvinde rejste sig fra sin rullestol og kunne gå derfra: »Hun strålede fra sit blik«, fortæller han.

I sin bog *Mirakler* skriver han om Robert Gutherman fra USA, der som 14-årig i 1974 blev opereret for en meget pinefuld infektion i det indre øre. Infektionen nedbrød knoglerne i øret, så de blev som sand. For at for-

hindre infektionen i at angribe hjernen måtte lægerne fjerne alt i det indre øre. Nogle begyndte at bede for Robert. Efter nogen tid måtte en læge måbende sige: »Jeg kan ikke tro, hvad jeg ser!« Roberts indre øre var retableret og han har haft perfekt hørelse lige siden. »Det er svært at tro på den slags undere uden en Gud, der kan gribe ind«, konstaterer Niels Christian Hvidt.

Tre kendetegn

For at noget skal kunne kaldes et mirakel, skal det indeholde tre perspektiver. For det første er miraklet i sit væsen kendetegnet ved at bryde med de love, vi mener, normalt styrer naturen.

For det andet er miraklet i stand til at vække stor opmærksomhed hos dem, der er vidner til det. Det har en stor psykologisk effekt. For det tredje er miraklet kendetegnet ved at have betydning som tegn eller symbol. Mirakler er altid blevet betragtet som et budskab fra Gud. I katolsk sammenhæng indgår mirakler som tegn fra Gud, når man overvejer at helgenkåre en person som fx Moder Teresa, og disse

»» Tro kan have direkte betydning for, hvordan man har det mentalt. ««



mirakler skal være verificeret lægevidenskabeligt.

Det er ikke denne slags undersøgelser, Niels Christian Hvidt og hans kolleger arbejder med; det er i højere grad interview- og spørgeskema-baserede undersøgelser: »Vi søger altid at være transparente i vores forskning«, understreger han – og tilføjer, »at tro og videnskab ikke er modsætninger, men kan berige hinanden«.

»Tro og videnskab er ikke modsætninger, men kan berige hinanden.«



Professor Niels Christian Hvidt.



Helbredelse ved tro – er det en mulighed?

Som læge inviteres jeg med på menneskers vej, når sygdom melder sig.



[≡] Lone Valbak

[📷] Unsplash

Lone Valbak

- 62 år og blev uddannet som læge i 1987. Har de seneste 30 år primært arbejdet med mennesker med psykiske lidelser. Gift med Raymond Jensen, som har fungeret som baptistpræst i 35 år.

Da jeg var 19 år, begyndte jeg at læse medicin på Aarhus Universitet, og dengang anså jeg lægevidenskab for at være et naturvidenskabeligt felt.

Nu mere end 40 år efter ser jeg længselsfuldt på mine gamle vellæste og slidte bøger. Det var tider, dengang jeg troede, at rationel og evidensbaseret viden kunne løse de sundhedsmæssige problemstillinger, som patien-

» Den enkelte skal finde ny mening og nye mål i livet med de begrænsninger, en sygdom kan give.«

terne præsenterede mig for. Patienterne er jo mennesker og ikke en samling celler i en petriskål. Patienternes helbred er drevet af biologien – ja, men også af deres sociale vilkår, deres personlighed, deres erfaringer, holdninger og overbevisninger.

Medicin virker bedst med tillid

Som ung læge gjorde jeg hurtigt den erfaring, at medicinen, som jeg ordinerede, virkede bedre, hvis patienten havde tillid til mig. Med stor interesse læste jeg i midten af 1980'erne bogen: »At blive rask igen«. Den er skrevet af to psykologer, Carl og Stehpani Simonton. Kort fortalt handler den om, at kræftpatienter får bedre effekt af behandlingen og færre bivirkninger, hvis de tænker godt om medicinen, imens den løber ind i deres blodårer.

Den bog inspirerede mig og har for mig været en opmuntring i forhold til min egen måde at være læge på. Hvis min behandling skal virke, skal patienten føle, at jeg vil ham det godt, har empati med ham, og jeg skal kunne formidle til ham, at den kur, jeg foreskriver, er virksom, og det skal jeg gøre på en overbevisende måde. Derudover skal patienten opleve, at kuren er skræddersyet til hans krop og hans liv.

At finde sin egen vej til helbredelse

Gennem de sidste 30 år har jeg hovedsagelig arbejdet med mennesker med psykiske lidelser. Da jeg var ung, anså man flere af de svære

sindslidelser som for eksempel skizofreni for at være uhelbredelige. Det gør man ikke mere. Dels er der kommet gode behandlingsmuligheder, dels er der opstået en bevægelse blandt mennesker med psykiske vanskeligheder, der er fortalende for, at hvert enkelt menneske skal finde sin egen unikke vej til helbredelse. Det primære begreb i den bevægelse er begrebet »Recovery«. Det henviser til, at den enkelte skal finde ny mening og nye mål i livet med de begrænsninger, en sygdom kan give, i stedet for at gå og vente på at blive fuldstændig rask.

Livet går fra fødsel til død

Jo ældre jeg bliver, jo mere ubetydelig oplever jeg, at min egen rolle er og skal være i mine patienters liv. Vejen gennem livet går fra fødsel til død. Den vej er i sin natur snoet og til tider stenet. I en sommerartikel i dagbladet Politiken læste jeg et citat af den 91årige forfatter Niels Barfod. Han udtalte, at han holder af »den store uforlignelige oplevelse af at komme sig. Over et tab, en smerte, en skyld, en sygdom eller en svaghedsperiode«. Det er skønt, når hovedpinen letter, når feberen falder, når depressionen bedres; men en dag giver sygdommen sig ikke, og vi skal forlade livet. Det er et vilkår, og det er i orden.

» Medicinen, som jeg ordinerede, virkede bedre, hvis patienten havde tillid til mig.«

Som læge inviteres jeg med på menneskers vej, når sygdom melder sig. Ofte kan jeg lindre sygdommen, og indimellem kan jeg helbrede, men lægevidenskaben kan ikke klare opgaven alene.

Helbredelse ved tro?

Er helbredelse ved tro en mulighed? Ja, Vorherre og troen arbejder ad mange kanaler. Når vi samler alle gode kræfter til at ledsage det lidende, syge menneske på vejen, så er heling og forsoning mulig. For mig er troen tillid til, at kærligheden vinder til sidst. Kærligheden tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.



Er vores syn på handicappede handicappet?

Handicapteologien reflekterer over, hvad det er, der skal helbredes. Den handicappede eller vores syn på handicap?



[≡] Christopher Aagaard, cand. theol. og præst i Græsted Frikirke – Mosteriet

[✍] Maleri af El Greco

En samtale mellem to betydningsfulde teologer i det 20. århundrede belyser et meget centralt område af handicapteologien. Samtalen er mellem Karl Barth og Heinrich Vogel, hvor de taler om Heinrichs datter med et multihandicap. I samtalen udtrykker Vogel sin lykkelige forventning om at se sin multihandicappede datter uden handicap i evigheden. Hertil svarer Barth: »Er det ikke et smukkere og mere kraftfuldt håb, at dér bliver det åbenbart, hvad vi nu slet ikke forstår – nemlig at dette liv ikke var forgæves, idet Gud ikke omsonst har talt til mennesket: Netop dig har jeg elsket!?« – Dét beskriver, hvor forskelligt vi kan tænke om mennesket, handicap og evigheden.

»En kirke, der ikke har plads til mennesker med handicap, er en handicappet kirke.«

Vi kender nok alle til Vogels tilgang, at det, som falder uden for *normalen*, vil blive *fixet* i evigheden. Det er et håb, vi kan holde fast i på denne side af forhængen; at på den anden side skal alt blive godt igen. Men Barths refleksion åbner op for nye tanker om dette liv og livet efter døden: *Hvad nu, hvis det er vores forestilling om, hvad der er normalt og unormalt, der er handicappet?*

Det vækker lysten til at dykke længere ned i, hvordan teologien, verden og vi selv ser på handicap. Om det er mennesket med handicap, der bliver *helbredt* på den anden side, eller det er dit og mit syn på mennesker med handicap, der bliver *helbredt*? Det er godt at tale om og reflektere over. Og det er dét, handicapteologien gør.

Hvem er de »raske«?

Vores opfattelse af, hvem der er raske og hvem der er syge, er meget styret af, hvad denne verdens krav til mennesket beror på. Fordi vi lever i et individualistisk, effektiviseret og profitorienteret samfund, bliver mennesket også set på med det blik. De mennesker, som ikke kan



klare sig på de parametre – oftest mennesker med særlige behov og handicap – bliver ikke regnet for bidragsydere, men samfundsbyrder. Det er et problem!

Samfundet er bygget op omkring *best case antropologi*, hvor det *perfekte* menneske er i centrum, og alle andre ender i periferien eller uden for kategori. Vi har brug for netop det menneskesyn, som kristendommen står for: Vi har alle en iboende værdi, fordi vi er mennesker, og som sådan er vi elsket af Gud. Det skal vi slå på tromme for, for ellers værdsætter vi kun præstationer, effektivitet og fart. Og før eller senere falder alle mennesker igennem på de parametre.

» Vi har brug for netop det menneskesyn, som kristendommen står for. «

Jean Vanier, som var handicapteolog, fik sat disse refleksioner på det teologiske landkort. Han sagde mange gange, at vi alle i bund og grund er ens. Vi er alle mennesker med sårbare hjerter og længes efter at blive elsket og værdsat. Mennesker med særlige behov har ikke *særlige behov*, de har de samme behov som alle andre mennesker. De har bare brug for hjælp til at nå dem.

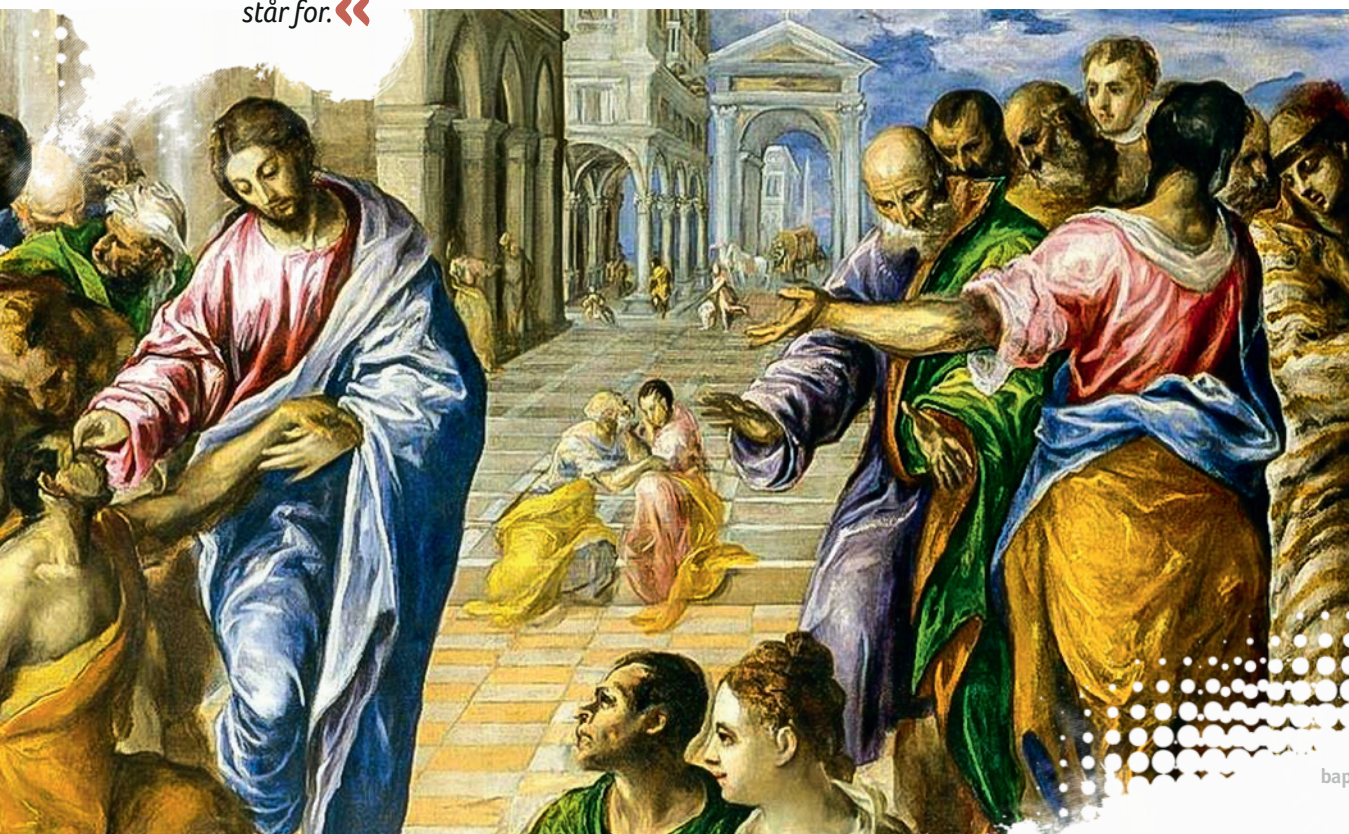
Kristi legeme er handicapet

Kirkens fællesskab er kaldet til ikke at gøre forskel på jøder og grækere, mænd og kvinder, mennesker med handicap og uden. Alle er vi lige i kirken og ind for Gud. Derfor er der en sandhed i at sige, at en kirke, der ikke har plads til mennesker med handicap, er en han-

dicappet kirke. Mennesker med handicap tvinger kirken til at tænke over, hvilken syn vi har på mennesket og på kirken – ja, på Jesus Kristus, der sætter tonen i fællesskabet.

Hvordan ser vi generelt på menneskeskommen til kort, begrænsninger, skrøbeligheder og svagheder – og ikke kun på mennesker med handicap? Mennesker med handicap kan være en trædesten til at tænke over skabelse, helbredelse og Guds design, men det skulle gerne ende med at inkludere alle menneskers svagheder – altså vores menneskelighed.

Når vi tager Paulus' ord alvorligt om, at »Kristi legeme« – kirken – består af mange lemmer, så er »Kristi legeme« ikke fuldt funktionsdygtigt, før mennesker med handicap får deres plads på legemet.



At følge Jesus ind i lidelse og død i en perfektionskultur

Guds rige kommer til udtryk i mirakuløse helbredelser. Sådan var det på Jesus' tid og sådan er det også i dag, hvor Gud griber ind i menneskers liv. Men hvad så, når helbredelserne udebliver? Hvad skal det betyde, når Gud lader os blive i sygdom, handicaps og lidelse?

»Kirken skal være et sted, hvor vi kan samles med alle vores skavanker og dårligheder.«



[≡] Johannes Aakjær Steenbuch

[📷] Strot og Amy Reed – Unsplash

Vi kan glemme, at mange af de centrale personer i de bibelske fortællinger har skavanker, som Gud ikke helbreder. Tænk fx på Moses, der stammede; Timotheus, der havde noget med maven; og Paulus, der havde sin »torn i kødet« at kæmpe med. Det glemmer vi måske i vores perfektionskultur, hvor vi efterstræber lykke og perfektion, og hvor sygdom

og svaghed ofte er noget, der pakkes væk. Men kirken skal være et sted, hvor der er plads til mennesker i alle livsvilkår – også selvom de mirakuløse oplevelser med helbredelser udebliver. Kirken skal være et sted, hvor vi kan samles med alle vores skavanker og dårligheder. Kirken er ikke primært et fællesskab om succesoplevelser og positivt livsindhold, men et fællesskab, der har erfaringen af forgængelighed, død og lidelse som forudsætning. Gud møder os netop, hvor der kun er håb på trods.



» Vi skal ikke forvente at kende Gud i storslåede mirakler og helbredelser. «

Sandheden er jo, at Gud ofte ikke svarer på vores bønner, som vi kunne have tænkt os. Kirkehistorien er fuld af mennesker, der har bedt om helbredelse uden at blive hørt, som de kunne have ønsket sig. Tænk blot på Julian af Norwich, Simone Weil, William Stringfellow, der lærte Gud at kende i sygdom og lidelse. Og Jesus, der selv var Gud, måtte erfare, at Gud ikke altid skåner os for lidelse, selvom vi beder om det.

»Min nåde er dig nok«

Korset er ikke bare et bump på vejen, der skal overstås, så Jesus kan komme videre med sin succesfulde karriere som mirakelmager og helbreder. Korset er kulminationen på Guds åbenbaring af sig selv i Jesus. Det er i lidelsen, vi kender Gud, for Guds kærlighed virker paradoksalt nok i afmagt, ikke i magt.

Det var dét, Paulus måtte erfare, da han fik en »torn i kødet«, for at han ikke skulle blive hovmodig. Hvad det betyder, fremgår ikke af teksten. Det væsentlige er Guds svar på Paulus' bøn om at blive befriet fra sin plage: »Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed.«¹

Guds magt virker i afmagt.

Guds svaghed er stærkere end mennesker, som Paulus også skriver, og netop der-

for har Gud kaldet det, som er svagt i verden, det uperfekte, som verden ser ned på. Derfor skal vi ikke forvente at kende Gud i storslåede mirakler og helbredelser. I bibelen er mirakuløse helbredelser tegn på, at Guds rige er nær, men netop kun tegn. Jesus advarer derfor sine disciple mod at snakke for meget om hans mirakler. Det er ikke miraklerne, det handler om, men ham selv.

Det er afgudsdyrkelse at gøre nådegaverne, fx helbredelse, til troens genstand, snarere end Gud, der giver. Det er vantrø at ville have tegn og beviser. Måske er Guds barmhjertighed, at vi nogle gange alligevel får de tegn, vi kræver, netop fordi vi har så svært ved at tro. Men målet må være, at vi skal tro og håbe på Gud selv.

Et nødråb

Ordet »Gud« er i sidste ende et nødråb, som tidehvervsteologen K. Olesen Larsen i sin tid udtrykte det. Guds nåde er ikke et mirakelmiddel, der med et snuptag befrier os fra vores problemer, men Guds nåde findes der, hvor Gud virker allermost fraværende, der hvor alt håb slipper op. Guds nåde er, at vi overhovedet har lov at have en Gud. Gud giver os ikke nødvendigvis perfekt helbred og succes i livet, men i Jesus giver Gud sig selv – og dermed alt. At følge Jesus ind i lidelse og død trods per-

fekthedskultur må betyde at tro og håbe på Gud, trods den lidelse vi erfarer. Vores håb skal ikke rette sig mod helbredelser, for de kan udeblive, men håbet skal rette sig mod Gud selv. Det håb kan vi samle os om i kirken trods alle bristede idealer om perfektion og succes.



1 Paulus' 2. brev til Korintherne kap. 12 vers 9.

Evangelist af Guds nåde

»Det rette miljø for min forkyndelse er en forsamling, hvor 99% ikke har hørt evangeliet«, siger Per Hyldgaard i dette interview.

»Fokus for min tjeneste er at komme ud med evangeliet, hvor folk aldrig før har hørt det, for de skal også have en chance.«

Opvækst og baggrund

Per Hyldgaard fortæller: Min kone Lisbeth voksede op i Østhimmerlands Baptistmenighed og jeg i Missionsforbundet i Hjørring. Lisbeth kom til Hjørring for at uddanne sig til sygeplejerske, og vi blev en del af et stort frikirkeligt netværk af unge. Vi har tre voksne børn.

Teologisk autodidakt bortset fra et års bibelskole i USA, og nogle års »sidemandsoplæring« som præst i Missionsforbundets menighed i Hjørring. Et år som lærer for missionærbørn og missionær for Pinsevækkelsen i Tanzania; og to år i Missionsforbundets menighed i Brovst.



[≡] Hanne Kiel

[📷] Astrid Melkær Andersen

Per Hyldgaards kald er at være evangelist. Med forkyndelsen på Sommerstævne 2022 i bevidstheden nævner jeg, at i en ikke-kirkelig sammenhæng ville man definere Per Hyldgaards forkyndelse som »stand up«. Per Hyldgaard ser noget forbløffet ud, så jeg uddyber: »Stand up er en meget krævende genre, der fordrer, at man kan udfolde et emne enkelt, ukompliceret og fængslende på baggrund af stor dybde. Det rammer efter min bedste mening din forkyndelse.«

»Fokus for min tjeneste er at komme

ud med evangeliet, hvor folk aldrig før har hørt det, for de skal også have en chance«, svarer Per Hyldgaard. »Jesus har sendt os til hele verden. Det er ikke et spørgsmål om fortabelse. Hele samfundet forvandles, når mennesker bliver forvandlede i Kristus. Kirkens fingeraftryk i vores land har skabt et fantastisk rigt og privilegeret samfund. Hele grundvolden i samfundet er kirken og troen. I Rumænien kom en guitarspiller hen til mig. Han takkede for, at jeg havde forkyndt evangeliet for hans mor for 20 år siden. Det havde forandret hendes liv, og dermed også givet ham et bedre liv.«

Redningshelikopteren

Per Hyldgaard illustrerer forholdet mellem Gud og menneske meget enkelt: En mand står til den ene side, en kvinde til den anden. De to forbindes ved, at han tager dem begge

i hånden. På samme måde forbinder Gud sig med mennesket gennem Jesus Kristus, der formidler frelsen til mennesker. Mennesket må hele tiden have

»Vi har ikke fokus på det, men vi oplever, at helbredelser sker.«

fokus på Kristus. Kun Kristus kan frelse os. Der er kun én redningshelikopter, nemlig Jesus Kristus. Der er mange redningsveste; de er en god hjælp, men redningsveste redder ikke liv – det gør redningshelikoptere. Vi er nødt til at slippe vores redningsveste og række ud efter helikopteren. Vi må give slip og omvende os! Det er ikke et spørgsmål om at fordømme, men om at sætte mennesket frit!

Evangeliet i en nøddeskal

Per Hyldgaard forklarer, at han jo oftest forkynder i miljøer, hvor mennesker er optaget af at adlyde og *please* Gud. Animisme – at verden styres af usynlige ånder – hænger ofte sammen med stor angst for guder. Det centrale budskab er, at Gud elsker ethvert menneske og kalder os til ham: »Der er en god Gud i himlen, der har skabt det enkelte menneske, men mennesket er faldet i synd og har brug for en frelser, for vi kan ikke frelse os selv. Johannes-evangeliet kap. 3 vers 16 er det centrale skriftsted.«

Sygdom er ikke Guds straf

På Gospel Outreachs hjemmeside nævnes *guddommelige helbredelser*, men det fyldte ikke meget i *aftenens løb*? →

1995–2003 præst i Vesterkirken, Missionsforbundet i Stenum. »Mit missionshjerte bankede stadig, og menigheden tilbød, at jeg kunne rejse ud to eller tre gange årligt.«

Fra 2004 har Per og Lisbeth fokuseret på den fælleskirkelige organisation Gospel Outreach, som forkynder evangeliet om Jesus Kristus, primært gennem kampagner i samarbejde med lokale menigheder og tjenester. Bagland for organisationen er det brede kirkeliv i Danmark.

Per Hyldgaard taler på årets sommerstævne.

→ »Jeg er ikke helbredelsesevangelist,« forklarer Per Hyldgaard. »Men vi lover hver gang at bede for de behov, der er. Der er mange behov. Vi beder en enkelt bøn for dem. Vi har ikke fokus på det, men vi oplever, at helbredelser sker. Sygdom er ikke Guds straf af mennesker. Gud er god og har omsorg for hele mennesket.«

Statistisk set sker guddommelig helbredelse i en ganske lille procentdel. Hvorfor griber Gud så sjældent ind?

»Det kan jeg ikke svare på. Jeg har næsten flere spørgsmål i dag, end da jeg begyndte. Jeg har hørt fantastiske beretninger og oplevet vidunderlige helbredelser – for så at komme hjem og skulle begrave en nær ven. Jeg ved ikke hvorfor. Jeg kan kun gøre det, Bibelen siger: Bed for de syge. Hvad der sker, er Guds handling – det er ikke mit, men Guds ansvar.

Hvad siger du til dem, der ikke bliver helbredt?

»Det er vigtigt ikke at efterlade dem tyngede med tanker om, at helbredelsen udeblev, fordi

de ikke er gode nok, ikke tror nok. Håbet skal fæstes i Guds kærlighed og væsen. Man må opmuntre dem til ikke at give op. Det største mirakel er livet med Gud. Der er noget, der er større end helbredelse. Døden er ikke afslutningen, men indgangen til evigheden, hvor der ingen sygdom og smerte er.«

Hvad betyder guddommelige helbredelser i mission?

»Helbredelserne skaber tro. De har samme funktion i dag, som hos Jesus: Helbredel-

sen møder et menneskes behov, og det skaber tro. Det er en erfaring hos den helbredte. I Tjekkiet mødte vi en lungesyg kvinde. Hun kunne knapt gå. Vi bad for hende, og hun blev helbredt. Hun løb rundt i kirken. I Afrika ville hele forsamlingen have jublet af glæde, men i Tjekkiet var reaktionen mere afdæmpet: Dejligt – interessant!«

Hvad er forholdet mellem guddommelig helbredelse og lægevidenskab?

»Vi kunne ikke drømme om at tale imod lægevidenskab. Vi skal tage imod den hjælp, man kan få. Enhver hjælp viser Guds omsorg.«

»Der er noget, der er større end helbredelse.«



Gud bruger, hvem han vil

Niels Vestergaard, 75, var dødssyg af kræft. Efter et hårdt forløb blev han fuldstændig helbredt.



[≡] Anne-Marie Winther

[📷] Private

Niels Vestergaard var som ung en hårdkogt type. Som ung landmand blev han en kirsten, og han oplevede, at han kunne begynde at mærke andre menneskers nød. Efter han i en årrække havde tjent mennesker fra samfundets udkant på hjemmet *Bethesda* ved Blåhøj nær Brande – sammen med hustruen Hansa og en voksende familie – fik Niels et nyt livskald. I 1990 startede de Specialefterskolen Sdr. Bork i Sydvestjylland.

I julen 1995 mistede ægteparret to af deres syv børn i en brand på deres gård. Gennem kamp, bøn og mange venners hjælp kom familien videre, og startede herefter Sdr. Bork Nød-hjælp. Da de gik på pension fra Efterskolen, førte Niels' store passion for Frederiksborg-hesten til at have stutteri. Niels er evangelist, en flittig prædikant og ægteparret er kendt viden om.

Få dage at leve i

I oktober 2020 blev Niels træt og sløj. Han tabte sig hurtigt og gik til lægen, der bad ham se tiden an. På sin fødselsdag den 24. november blev Niels akut indlagt i Herning.

Lægens besked lød: »Det ser rigtigt skidt ud, Niels. Du har tre knuder i bugspytkirtlen og så høje levertal, at du kun kan regne med få dage at leve i«. Niels valgte at komme hjem til Hansa.

En kvinde, der lå på akutmodtagelsen, sagde til ham: »Undskyld, men jeg hørte lægens besked til dig, Niels. Jeg gik i panik og råbte til Gud. Og Gud sagde til mig, at han ikke har forladt dig, men har hånd om dit liv«. Der kom en

dyb fred over Niels. Han tænkte, at enten griber Gud ind, jeg bliver rask eller dør snart, så nu må jeg forberede mig.

Forberedte sin død

Hjemme hos Hansa forberedte ægteparret sig på, at Niels' liv kunne blive meget kort. Hansa sagde: »Hvis du ikke er her i morgen, så hils Levi og Tikva!« – deres døde børn. De forberedte



» Kærlighed og omsorg er den bedste medicin, vi kan give andre. «

→ begravelsen, og Niels bad Gud om, at Hansa kunne sidde i uskiftet bo, at gården og hestene måtte blive solgt og hans firma afhændet.

Hansa spurgte, om det var i orden at lægge Niels' sygdom ud på Facebook og bede om forbøn. I den efterfølgende tid væltede det ind med tilkendegivelser fra mennesker, der bad for Niels. Mange ringede til Hansa og spurgte, hvad forbøn er, bl.a. en del hestefolk i parrets bekendtskabskreds. Og Hansa vejledte mange i, hvordan man helt enkelt fortæller sine ønsker til Gud og beder om hans hjælp.

Drømmen

En nat fik Niels en voldsom drøm. Han så sig selv ligge i sengen, og han så forfærdelig ud. Han tænkte: »Er jeg mon død?« Han var i en åndelig verden og hørte stemmer, der sagde: »Hvordan lukker vi munden på ham?«. Andre stemmer fortsatte: »Slå ham ihjel!«. Han var også på et stort stadion: »Er det mon himlen?«. Der lød et råb: »Bed for ham nu!«. Mange bedende mennesker fik fakler i hænderne, og de mørke kræfter fortrak.

Niels vågnede helt forkomment, og han var i tvivl om, hvorvidt han var i live. Klokken var ca. tre om natten. Niels fik en stærk tilskyndelse til at læse Salme 118, vers 17 i sin Bibel. Her står: »Herren vil, at du skal leve og ikke dø.« Hansa sagde resolut: »Så har Gud grebet

ind. Du kan godt lægge dig til at sove, Niels!« Senere fortalte en ven, at han samme nat kl. tre fik en stærk tilskyndelse til at bede for Niels, og at han skulle bede ham læse Salme 118, vers 17.

Vi havde opgivet dig

Fire dage efter var Niels tilbage på sygehuset, hvor hans levertal var forbedrede, hvilket ellers ville tage seks-otte måneder. Niels kom på operationsbordet i Skejby. Hans indvolde var så angrebne, at en stor del af dem skulle fjernes. Derfor lukkede lægen ham igen. En ung læge valgte dog at lægge dræn i Niels' bughule for at aflaste galdeblæren. Efter operationen sagde lægen, at han fik en tilskyn-

delse til dette. Niels svarede: »Man skal følge sine indskydelser, de kan være fra Gud. Han vejleder os til at gøre det rigtige«. Lægen svarede: »Vi havde faktisk opgivet dig, Niels, men hvor var det godt, vi ikke gjorde det!«

Hjemme igen bristede Niels' bughinde. Han blev akut indlagt, nu i Herning og opereret. Her tog de prøver, der viste, at Niels ikke mere havde kræft. Da han kom hjem til Hansa, viste det sig, at han havde blodforgiftning. Ny operation – og lægen sagde til ham: »Jeg troede kun, det var katte, der havde ni liv!«.

Min lidelse betyder ingenting

Niels Vestergaard fik det efterhånden bedre på mirakuløs vis. Gården blev solgt godt og

den sidste avlshingst afhændet. Hansa og Niels flyttede til det hus, de selv havde sat i stand gennem nogle år. Og det aktive liv blev genopta-



» Vi havde faktisk opgivet dig, Niels, men hvor var det godt, vi ikke gjorde det! «

get – bl.a. til gavn for ukrainske flygtninge i nærområdet.

Niels siger i dag: »Al min lidelse betyder ingenting, blot mennesker kommer til tro!«. Og folk, der tidligere stak til Niels for hans gudstro, fortæller nu, at Jesus har helbredt Niels. Hestefolk, som før har haft et helt perifert forhold til tro, fortæller begejstrede om, hvad Jesus kan. Og en af lægerne siger: »Jeg ville ønske mange flere havde det som dig, Niels. Kærlighed og omsorg er den bedste medicin, vi kan give andre«.

Niels har været nedslået og forvirret under det hårde sygdomsforløb, men »Gud bruger, hvem han vil. Han bruger almindelige mennesker som dig og mig til at bede for andre. Når mange beder, bliver mange også velsignet af Guds svar på bøn. Husk på, at Gud siger: Den, der beder, han eller hun får«, slutter han samtalen.

Info

Om Specialefterskolen
i Sdr. Bork, se
sdrborkefterskole.dk
Om Sdr. Bork Nødhjælp,
se godcares.dk

»Gud siger til
dig, at han ikke
har forladt dig,
men har hånd om
dit liv.«





Brændende kærlighed i Brande

Trods flere smertefulde tab og udfordringer igennem de sidste par år holder Brande Baptistkirke fast og tænker menighed fremad. De blev nødt til at tale om det, der var knap så perfekt, og det gav plads til, at kærligheden fylder mere og mere.



[≡] Jamie Lynn Cunningham

[📺] Jørgen Johansen

» Vi skal leve i den enkeltes inspiration fra den levende Gud og under Guds ledelse.«

Siden 2007 har Brande Baptistkirke været uden en fuldtidspræst, men det forhindrer dem ikke i at holde kirken og aktiviteterne kørende. De har aldrig haft problemer med at finde prædikanter til de forskellige gudstjenester (børne-, stille- og søndagsgudstjenester) med hjælp fra interne ildsjæle og en vifte af forskellige frikirkelige præster fra nær og fjern. Og selv om nogle af og til savner en rød tråd i prædikerne, så er de fleste glade for variationen.

Den unikke bygning rummer også børnekirke og -lejr, seniorgruppen med foredrag og bibeltimer, tre store årlige fester og en sommerudflugt samt alt det praktiske. Dét fylder ikke for lidt. Køkkenet er i gang til kir-

kekaffe og fællesspisninger, musikken og teknikken til gudstjenester, der skal lægges på menighedens hjemmeside, samt lydanlæg, diasshow og hjemmesiden skal passes. Så er der også gudstjenester, der skal planlægges og gennemføres, og omsorg, der skal drages!

Mange meldte sig og overtog de forskellige opgaver uden, at menighedsrådet var nødt til at udpege nogen eller oprette bestemte udvalg. Det, man brændte for, var det, man meldte sig til og fik koordineret og planlagt, og endda uden en oplevelse af at stå alene om en bestemt opgave. Og sådan er det også i dag.

Vitalitets-processen

Denne proces har muligvis set kaotisk ud til tider, især hvis man er vant til, at præsten og menighedsrådet helst skulle tage sig af den

slags. For menigheden er en af de ældste, fra 1863, med en lang og stolt tradition for et stabilt antal medlemmer på ca. 100, trods udvandring til USA og oprettelse af nye menigheder i nærheden.

Af forskellige smertefulde årsager stod menigheden, som nu har 70 medlemmer, for et par år siden pludselig også uden menighedsråd nærmest fra den ene dag til den anden. Man valgte at bruge tre søndage på at kigge hinanden i øjnene og få talt sammen, mens nogle af de hidtil vigtigste kulturbærere manglede. Ingen vidste, hvad det ville føre til. En nedlukning eller noget andet?

Det eneste, de vidste, var, at de ville hinanden og at de elsker hinanden. De besluttede at indgå et samarbejde med Jan Kornholt om et Vital-forløb. Ordet »vital« betyder livskraft og

livsnødvendigt, og det er et kursus-redskab til at finde kernen i menighedens udvikling.¹

Need to have

Nogle meldte sig til menighedsrådet, mens andre måtte skubbes og trækkes. Tanken var at give det en skalle midlertidigt. Oplevelsen var præget af, at Helligånden fik lov til at erstatte alt det praktiske for en stund, hvor menigheden fik talt frimodigt, åbent og kærligt om deres ønsker og drømme. Samtidigt fik de lagt fokus på *need to have* (nødvendigt at have) frem for *nice to have* (dejligt at have), netop for at passe på hinanden.

»Det eneste, de vidste, var, at de ville hinanden og at de elsker hinanden.«

Man overvejede individuelle styrker og skånehensyn, og alle blev inddraget i, hvad man ønskede at forsætte med og hvad man ønskede at lægge fra sig. Jørgen Johansen, den nuværende menighedsrådsformand, siger: »Der er styr på det ud fra den aktuelt realistiske situation, fordi folk tog ansvar, men vi skal ikke dø i menighedsforpligtende drift. Vi skal leve i den enkeltes inspiration fra den levende Gud og under Guds ledelse«.

Brande har en smart måde at inddrage alle menighedens medlemmer – også dem, der bor langt væk. Alle er delt op i fire forskellige grupper, hvor opgaven for de fire centrale begivenheder: adventsfest, julefest, takkefest og sommerudflugt går på skift. Så har alle haft mulighed for at være med til at stå for alle fire begivenheder i løbet af fire år. Flammen går videre endnu.



¹ Se »Hvad er vital?«, <https://baptist.dk/hvad-er-vitalt/>

En integreret del i mit liv

Det føles meget intimt for mig at skulle dele personlige erfaringer om mit bønsliv. Men bønner er min åndelige vejtrækning og betyder meget i min hverdag.



[≡] Erik Nielsen
[📷] Patrick Fore, Unsplash

Efter aftjent værnepligt på arbejdsmarkedet er min morgen ændret fra et hurtig krus the og så afsted på arbejde til en stille stund ind for Guds ansigt med et stille krus the. Mit sind stemmes til tilbedelse og taksigelse.

Stille og roligt løftes mine kære, venner og menighed ind for Guds ansigt. Jeg forsøger at praktisere, som Paulus skriver i Rom. 8,26-28:

»Helligånden kommer os til hjælp i vores magtesløshed, for vi ved ikke, hvordan vi bedst kan bede til Gud«.

Det er afslappende at vide, at Gud kender

vores behov. Jeg beder naturligvis også for konkrete aktuelle ting og situationer lige nu. Det kan være svære beslutninger, syge personer osv. Jeg har en klippefast tro på, at bøn og forbøn er efter Guds vilje.

Andres ord kan blive mine ord i bønner

Jeg beder med glæde med på bønner, der bliver bedt eller læst i kirken og andre steder.

Fadervor er for mig den ypperste faste bøn. Den bli'r ikke slidt og indeholder en perlerække af bedeemner, som er givet os af Jesus. Umiddelbart efter, at krigen i Ukraine brød løs, blev der i en menighedsforsendelse den

25. februar udsendt to skrevne bønner af Lasse Åbom og Christian Bylund. Bønner, der sætter ord på det, der fylder i forbindelse med

krig og ufred. Sådanne bønner »gør noget« ved mig. De er forløsende og hjælper mig til at sætte ord på det, der fylder i mit sind.

Men der er også udfordringer med bøn. Det kan være svært for mig at prioritere de »stille stunder«. Jeg kan fristes til at få noget »synligt« fra hånden i stedet for at lade op i Guds nærvær. Mon ikke jeg deler den udfordring med andre?

»Bøn er min åndelige vejtrækning.«

Lands- konference 2

[≡] Vibeke Dalsgaard

Der afholdes Landskonference 2 den 5. november 2022 kl. 10.00-16.30 på Pejsegården i Brædstrup. På mødet skal vi endeligt vedtage indledningen til vores vedtægter – dét, som vi også kalder præamblen.

Arbejdet med indledningen til vedtægterne gav en utrolig god og spændende debat på regionale møder i 2021, og til en temadag tidligere på året havde Teologisk Forum samlet de mange forskellige udsagn fra møderne til nogle teser om vores baptistiske identitet. Disse teser er der nu arbejdet videre med. De er udsendt til menighederne til drøftelse, og samtalen vil også fortsætte på LK2.

Det er vigtigt at huske, at alle medlemmer af Baptistkirken kan deltage aktivt i landskonferencen, også selv om man ikke er sendt som stemmeberettiget. Kom derfor til landskonferencen i Brædstrup og deltag i debatten om at være baptist og baptistkirke i en tid, hvor alle menigheder er stærkt udfordrede.



Navne

Døbte

Nørresundby/Vodskov

22.05.2022: Cecilie Lykke Jensen, født 13.06.2005

Odense

03.07.2022: Rafael Robson Lino dos Santos, født 16.07.1997

31.07.2022: Sofie Bui Nguyen, født 04.08.2007

Rønne, Baptistkirken Bornholm

03.07.2022: Thi Dar Aye, født 01.01.1996

Taastrup, City Kirken

31.07.2022: Juliet Vincent, født 31.13.1979

Optaget

Frederikshavn

10.03.2022:

Jonna Rasmussen, født 01.02.1945

Mogens Rasmussen, født 18.04.1943

Rønne, Baptistkirken Bornholm

26.06.2022: Søren Sjøberg, født 08.05.1956

Døde

Pandrup

Johan Gaarden, født 03.02.1934, døbt 08.04.1951 i Brovst, døde 26.06.2022

Rønne, Baptistkirken Bornholm

Grethe Holm Nielsen, født 20.01.1928, døbt 08.05.1949 i Rønne, døde 30.03.2022

Per Samuelsen er født den 05.02.1936, optaget 05.11.2006 i Rønne, døde 30.07.2022

Tølløse

Hans Bjerregaard Christiansen, født 21.11.1937, optaget i Tølløse 21.11.1990, døde 09.08.2022

Lone Birgitte Semmelhaack, født 27.12.1944, døbt 19.04.1954 i Kristuskirken, døde 18.08.2022

Jette Roulund Nørgaard, født 23.12.1932, døbt 24.08.1947 i Odense, døde 09.09.2022

Østhimmerland

Asger Eriksen, født 12.04.1953, døbt 01.12.1968 i Vaarst, døde 20.08.2022

Ole Kvist, født 01.03.1932, døbt 17.03.1957 i Vaarst, døde 20.08.2022

Aalborg, Bethelkirken

Inga Berg, født 01.02.1936, optaget i Bethelkirken 07.03.2010, døde 23.06.2022

Ruth Christiansen, født 25.06.1931, døbt 09.10.1955, døde 08.09.2022

Der skal reageres, når der er behov

Biak Chin Par Lian, kaldet Chin Chin, blev efter et år som suppleant i BaptistKirkens ledelse valgt ved Landskonferencen 2022 på Lindborg til ledelsen.



[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Kurt Bøgsted

Integration fylder Chin Chins liv. Siden 2004, hvor hun sammen med sin mand kom til Danmark som FN-kvoteflygtning fra Myanmar, har hun beskæftiget sig med integration. 20 år gammel og med længere skolegang inkl. lidt engelsk var hun bedre stillet end de fleste af sine medrejsende, og det var derfor indlysende, at hun kom til at hjælpe dem alle.

»Der var et behov, og det reagerer jeg på. Det begyndte med sproget, som var det vanskeligste ved at komme til et nyt land. Uden sprog er det svært at komme ind i kulturen, at være social og at tilegne sig færdigheder«. Selvom Chin Chin taler et meget fint dansk og har taget flere uddannelser samt bestået en kandidateksamen, synes hun stadig, at sproget er svært. Der ligger mere i sproget end

blot ordene. Nu er tingene vendt om blandt immigranterne, idet dansk er blevet børnenes primære sprog, og menighederne er reelt bekymrede for, hvordan fremtiden ser ud.

Chin Chin oplevede at blive taget godt imod af danskerne. »At vi er kristne gør, at danskerne tager godt imod. Især gør Indre Mission og Luthersk Mission en stor indsats for at tage imod migranter. Som flygtning oplever man en generalisering, og det er svært at blive set som det enkelte menneske, man er. Man bliver opfattet som en del af en ensartet flok. Men det ligger vel til alle mennesker at tro, at man ved, hvordan de andre er?«

»Jeg har brug for at være ude af kontorerne, sammen med rigtige mennesker.«

Senere var Chin Chin og hendes mand med til at danne *Chin Bethel Church* i Skjern. »Hvor chinmennesker – vi kalder os chinmennesker! – kommer, danner vi baptistkirker. Det har vi med hjemmefra.«

Folkekirke og Baptistkirke

Chin Chin er migrantkonsulent i Haderslev stift, og i fritiden er hun både aktiv i sin kirke, BaptistKirken, i flere migrantorganisationer samt i Dansk Flygtningehjælp. Endvidere har Chin Chin modtaget priser for sit integrationsarbejde.¹

Chin Chin er tilsyneladende utrættelig. »Jeg får kræfter og energi af det, jeg gør, og jeg er et praktisk menneske, som tager tingene, som de kommer«. Chin Chin er glad for, at hun som konsulent har frihed til at lave projekter i de forskellige sogne og til at være ude af kontorerne sammen med rigtige mennesker.

På spørgsmålet, om det har givet udfordringer at være ansat i folkekirken og være baptist, svarer Chin Chin benægtende. Hun ønskede at arbejde med migranter indenfor det kirkelige felt, og da muligheden opstod, greb hun chancen, og hun kan nu virke både i Folkekirken og med de øvrige engagementer i sin fritid. →

A portrait of a woman with dark hair and glasses, wearing a red leopard-print turtleneck. She is standing outdoors in front of a blurred background of trees and white trailers. The image has a halftone dot pattern on the right side.

Chin Chin

- Gift og har tre drenge.
- Menighed: Chin Bethel Church, Skjern
- Uddannet sygeplejerske
- Kandidat i diakoni ved Aarhus Universitet.
- Siden februar 2022: Migrantkonsulent i Folkekirken i Haderslev Stift

»» Alle har ressourcer, og det er den enkeltes eget valg, hvordan de bruges. ««

→ Blandt baptister

I et år har Chin Chin været en meget aktiv suppleant i ledelsen, og hun er glad for at have fået mulighed for at lære mere om BaptistKirken, også om sine landsmænd, for »det er jo en stor procentdel af BaptistKirken, der er chin«. Nu glæder hun sig til endnu mere læring og har mod på at løse opgaver, hvor der er behov, ud fra de ressourcer, der er til rådighed.

Chin Chin drømmer om, at menighederne kommer til at kende hinanden bedre på trods af forskelligheder, og at ligeværdigheden kan vokse fx i inddragelse af medlemmer fra migrantmenighederne til forskellige fælles opgaver. »De etniske grupper har brug for at være dem selv for at bevare egen kultur, men man kunne i større grad besøge hinanden i mindre grupper og trække på hinandens ressourcer«.

Indenfor ungdomsarbejdet efterlyser Chin Chin brobyggere fra begge sider. Der er mange engagerede unge i chinmenighederne med

potentiale til at tage ansvar, og Chin Chin forestiller sig, at et større kendskab mellem de unge kan bringe udvikling. Drømmen er, at vi også i danske menigheder kunne ansætte unge chinmennesker.

Ligeret

Jeg spørger til, hvordan Chin Chins udadvendthed harmonerer med en kultur, hvor kvinder traditionelt set arbejder indenfor familien.

»Som kvinde skal man præstere mere for at opnå rettigheder i menighederne. Jeg gør intet for, at folk skal acceptere mig. Mit udgangspunkt er altid det aktuelle behov, og jeg udfører det nødvendige arbejde. Selvom flere kvinder end mænd har en uddannelse, er det stadig kun mænd, der er i menighedsrådene. Jeg underviser mine landsmænd i ligestilling, for at alle

kvinder kan få de samme rettigheder som alle mænd og enkelte kvinder.«

Jeg spørger om et godt råd til de unge kvinder, og Chin Chin svarer. »Jeg fortæller om, at Gud fra begyndelsen har givet os lige rettigheder – menneskerettighederne. Jeg belyser det, og så må den enkelte vælge og tage stilling til, hvordan livet skal bruges. Alle har ressourcer, og det er den enkeltes valg, hvordan de bruges.«

Chin Chin vil blive kendt af mange i fremtiden. Vi kan glæde os til hendes initiativer og engagement, og Chin Chin understreger, at man er velkommen til at aftale menighedsbesøg i grupper, både mellem de voksne og de unge. Tillykke til Chin Chin med valget!

»» Hvor Chinmennesker kommer, opstår baptistkirker. ««



BaptistKirkens ledelse: Moses Lal Bawi Peng, Chin Chin, formand Per Beck, Jamie Cunningham, Vibeke Dalsgaard, generalsekretær Torben Andersen, Bodil Højbak Møller og Christian Bylund

Det andet nyvalgte ledelsesmedlem, Jamie Cunningham, præsenteres i næste blad.



Vi skal tale mere om sex

En snak om sex blev et tilløbsstykke på Sommerstævnet i Lindenberg. Der er taget hul på en meget åbenhjertig og frimodig samtale.



[≡] Lone Møller-Hansen

[📺] Astrid Melkær Andersen

Der var fuldt hus i og uden for Soul-teltet på Lindenberg, da samtalen skulle handle om sex. Og det var ikke kun de unge, der normalt færdes i det telt, der var til stede. Slet ikke.

Et panel på fire personer tog hul på den tabuiserede samtale, de to »gamle« – Ole Lundegaard, præst i Korskirken i Herlev, og

Lasse Åbom, præst i Aarhus Baptistmenighed – havde klogeligt allieret sig med to unge, frimodige kvinder, Johanne Kofoed Lundegaard og Thea Lillebæk.

Udgangspunktet blev ikke, hvad der står i Bibelen om sex, og hvad kirken har understøttet om, fx ikke at have sex før ægteskabet, men fakta om unges sex-vaner fra hjemmesiden adamogeva.dk, som er drevet af Indre Mission. Her har man sammen med CUR, Center for Ungdomsstudier, lavet en undersøgelse af holdninger og praksis hos unge i kristne

fællesskaber vedrørende krop, køn, identitet, grænser og seksualitet.

Urovækkende

Rapportens indhold er urovækkende. Andelen af unge i 9. klasse, der svarer, at de har et dårligt selvværd, og at de har det dårligt med deres krop, er højere blandt unge kristne end i det øvrige samfund! Især for pigerne. 62 % beskriver sig selv som værende utilfredse med deres krop. Tallet for drengene er 35 %.

Andelen, der beskriver sig selv som svært →

Johanne Kofoed Lundegaard, Ole Lundegaard, Thea Lillebæk og Lasse Åbom i Soul-teltet på sommerstævnet.

» Unge kristne taler mindre med deres forældre om krop og udseende – men også om klima og miljø – end deres jævnaldrende. «



→ ensomme, er næsten det samme som landsgennemsnittet, dvs. ca. hver 5. pige og hver 6. dreng i kristne miljøer! Det fremgår også, at unge kristne taler mindre med deres forældre om krop og udseende – men også om klima og miljø – end deres jævnaldrende på landsplan.

Man taler mest med vennerne om religiøse emner, men mindre om ungdomstematikker så som krop, udseende, rusmidler, sex, porno såvel som fx politik. Kun halvdelen af unge i kristne miljøer har nemt ved at tale med deres venner om ting, der plager dem.

Sex før ægteskab

Ole Lundegaard fremlagde denne undersøgelse og spurgte: »Hvordan skaber vi fællesskaber, hvor det er nemt at tale med venner om ting, der fylder og plager? Og hvordan kan

voksne – forældre og ledere – i kristne fællesskaber skabe rum for samtaler blandt unge om nogle af de emner, som unge selv har svært ved at tale om, fx køn, krop og udseende m.m., men også porno, onani og sex med en partner?

Generelt har unge kristne seksuel debut senere end unge i det øvrige samfund. I aldersgruppen 15-18 år har 12 % haft deres seksuelle debut, og i aldersgruppen 19-24 er det godt halvdelen. Det er væsentligt lavere end i det øvrige samfund, men stadig overraskende højt.

De færreste er gift i denne alder, og de fleste svarer da også, at de har haft sex med en kæreste.

Ca. 25 % af dem, der ikke har haft samleje, har haft andre seksuelle erfaringer med en partner.

Det vil sige, at to ud af tre unge i kristne fæl-

lesskaber vælger *ikke* at følge den etik, de sandsynligvis er vokset op med; at man venter med sex til ægteskabet.

Frimodighed

Efter dette faktuelle indlæg kom de to unge kvinder på banen med ærlige udmeldinger om deres egne seksuelle erfaringer. Thea fortalte om den skam, der fulgte hendes tidlige seksuelle debut og frygten for at gå fortabt¹. Johanne fortalte bl.a. om, hvordan hun totalt har mistet lysten til sex, efter hun er blevet

» Utallige af deltagerne tog ordet og var usædvanligt frimodige. «



Hvad siger Bibelen

Samtalen vendte igen tilbage til, hvad Bibelen siger, og hvad Gud vil, når det handler om sex. Her var udsagnet mest, at det er godt at have et ideal, men det må ikke spænde ben for, at man kan tale om det, når man ikke lever op til hverken sit eget eller andres idealer. Det korte af det lange ved denne gode samtale var, at det er vigtigt at tale om sex – uden fordømmelse og fordomme. Både forældre med børn, i kirken og mellem venner.

Én fortalte, at hun som 28-årig endelig havde fundet en lille gruppe mennesker, hun kunne tale om de svære ting med og var kommet til at hvile i sin seksualitet. Ole Lundegaard konkluderede: »Vi kender idealerne, men vi er nødt til at forholde os til virkeligheden«.

Vær ambitiøse

Søren Østergaard tog tråden op to dage senere og roste kirken for at være en øvebane for de unge²: Det, pigerne taler mindst med deres forældre om, er tro, sex og porno. Det gælder sikkert også drengene. Hvem skal de så tale med om det?

»Vi skal skabe rum til både individuel og kollektiv refleksion. I skal være ambitiøse på det analoge fællesskabs vegne – til forskel for de digitale fællesskaber. I behøver ikke være eksperter, men I skal tale med de unge om det vigtige«, sagde han og sluttede med at citere bandet *Minds of 99*, som synger »Alle skuffer over tid«. Men heldigvis skuffer alle ikke altid. Der skal ikke så meget til, for at Kirken begynder at overraske.«

gravid. Lasse fortalte om det svære ved at være fraskilt og have et seksuelt behov.

Alt dette var som at prikke hul på en byld. Utallige af deltagerne tog ordet og var usædvanligt frimodige. Én talte om, hvor svært det var, når hun og hendes mand havde ventet med sex til de var gift. Pludselig var det forbudte lovligt, og hvordan gør man så, så det bliver en nydelse? Der var beretninger om det svære ved sex, når man er ufrivilligt barnløs, og igennem måske flere år er i fertilitetsbehandling for at få et barn.



Søren Østergaard fortæller om, hvordan kirken kan møde Generation Alpha.

1 Se baptist.dk: Sex uden skam

2 Se baptist.dk: Kirken er en unik øvebane

Meget med hjem



[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Astrid Melkær Andersen

Arets sommerstævne var igen velsignet med godt vejr trods alle vejrudsigter. Fællesskabet var i højsædet. Lovsang og undervisning, taler og samtaler var givende – men det kan dårligt gengives i billeder.

Svenske Mikael Tellbe skal takkes for fire fantastiske formiddage om Guds rige midt imellem os, hvoraf de to blev på video (Mikael skulle hjem til en syg hustru). Dem kan I selv se på sommerstævne.dk/medier. Desværre er de første to formiddage ikke optaget.

Venskaber, taknemmelighed og glæde var i bagagen hjem – for en del også Corona, men det tager vi med.



De to generalsekretærer Torben Andersen og John Nielsen tog afsked med stævnechef Lars Gaarden.



Afslutningsfesten for Kidz blev en fest for alle deltagere.





Onsdag var festdag,
kø til gratis, god kaffe
m.m.



»Guds rige midt imel-
lem jer« dramatiseret
af Roskilde Baptist-
menighed ved åbnin-
gen.



Den lille insisterende stemme – om kaldet til Afrika



Lise Emming Weber-Hansen og Steen Jep Emming er vendt hjem fra Burundi efter et års tjeneste. På sommerstævnet fik vi takket for deres indsats. I det følgende fortæller de om opholdet og om at være tilbage i det afrikanske, hvor de begge har tilbragt dele af deres opvækst.



[≡] Morten Kofoed

[📷] Lise og Jep Emming

Meget på hjerte og i hjertet

Der er ingen tvivl om, at opholdet har betydet meget for både dem og vores partnere dér. Lise og Jep har meget på hjerte og er kommet tæt på mange skæbner. Det relationelle har betydet utroligt meget under opholdet i et af verdens fattigste lande. Lise fortæller:

»Vi har ikke undgået at blive påvirket af, hvor mange der kæmper for at have råd til mad, tøj, lægehjælp og skolegang. Den konstante bekymring for, om der er mad nok, om der er råd til medicin til et sygt barn, om der er råd til at betale for skolegang, er svært at forestille sig, når man bor i et land som Danmark«.

»Burundi er et svært land at leve og arbejde i.«

BaptistKirken afvikler en række projekter med fokus på kvinders udvikling. Fra et besøg i et projekt om »alfabetisering« fremhæver Lise:

»Det gjorde stort indtryk på mig at høre, hvor meget det betød for kvinderne, at de havde lært at læse. Udsagn som »Nu er der ikke længere nogen, der kan sige, at jeg ikke har forstand på noget«, eller »Nu kan jeg læse små beskeder på min telefon« og »Jeg kan læse højt fra bibelen i kirken«, gik lige i hjertet.«

Selværdet og livsdueligheden har fået sig et ordentligt boost gennem disse aktiviteter.

Arbejdsopgaver og livet i felten

Parret løste mange opgaver undervejs. Jep fik styr på praktiske ting i og omkring huset i Rubura. Vandforsyningen (fra 2018) blev service-ret, så nu er der igen vand nok i Rubura døgnet rundt. Jep assisterede økonomiafdelingen i UEBB¹ med at opbygge økonomiske rutiner og systemer til at få overblik over kirkens besiddelser. Også et nyt vandprojekt i nabo-byen Nyantore blev projekteret.

Lise har brugt megen tid sammen med UEBBs projektfolk og besøgt projekterne, nogle gange langt ude på landet. Ligeledes har hun assisteret med udvikling af nye projekter og arbejdet tæt sammen med kvinderne i både Burundi og Rwanda.



Lise og Jep bringer en hilsen ved indvielse af en ny kirke Tenga udenfor Bujumbura.



Lise sammen med bestyrelsen i Kvinde-departementet i UEBB.

De lokales ukuelighed og kreativitet til at få dagligdagen til at hænge sammen, imponerer til stadighed Jep: »Jeg har set butikker, hvis eneste ydelse er mobiltelefonopladning. Det er ikke »big business«, men det giver lidt«, fortæller Jep. »Burundi er et svært land at leve og arbejde i. Det er fattigt og kun få vover at investere. Landet har en ekstrem dårlig handelsbalance og megen korrupsion. Men på trods af det står folk op hver dag og prøver igen – eller prøver noget andet.«

Kaldet og fremtiden

Afslutningsvis berører Lise og Jep formålet med arbejdet og kaldsforståelse. Jep siger: »Det at være en kirke i Burundi er, at man ud over det evangeliske arbejde, også skal deltage aktivt i landets udvikling. Det kræver ressourcer at tiltrække projekter for at »retfærdiggøre sin eksistens«. Det er svært og lykkes ikke altid. Kirken har til gengæld en dyb forankring i lokalsamfundene, der gør, at de

udfører deres projekter godt. Der er brug for opbygning af stærke menigheder, der kan afhjælpe befolkningens behov. Vi er ikke længere nødvendige til at forkynde evangeliet eller helbrede de syge, men der er brug for sparring og uddannelse – både teologisk og organisatorisk – og det vil vi gerne bidrage med«, siger Jep.

Og Lise supplerer: »Vi har fortsat kaldet. Den »lille insisterende stemme« gør, at arbejdet med Burundi og Rwanda altid er i bevidstheden. Så er omstændighederne med til at afgøre, hvordan kaldet leves ud. Vi har i en periode været tæt på, men arbejdet fortsætter – uden os. Jeg prøver at være en god fortæller for arbejdet også i Kvindenetværket og i DBSU², ligesom der er opgaver, som kan løses på afstand. Og så håber vi begge på, at det ikke er sidste gang, vi har været afsted i enten kortere eller længere tid«.

1 Union des Eglises Baptistes du Burundi – Baptistkirken i Burundi

2 Danske baptister for sundhed og udvikling.

Fri og forpligtet

Jeg elsker, når ting lykkes, og jeg elsker, når ting går,
som jeg har planlagt det. Måske har du det lidt ligesom jeg?



[≡] Raymond Jensen

[📷] Jacques le Henaff

I gennem det seneste år har mange spurgt mig om, hvordan jeg har det med at være gået på efterløn. Og hver gang har jeg sandfærdigt svarret: »Jeg har det godt, det føles helt rigtigt.«

Men – og ja, der er et men – med den nye frihed følger også en forpligtelse til selv at fylde dagen med et jævnt og muntert virke, en forpligtelse til at vælge.

Gennem de 35 år, jeg har arbejdet som bap-
tistpræst, har jeg hele tiden haft mange gode
meningsfulde gøremål: Noget af det fik jeg gjort
godt, noget fik jeg gjort halvt, og noget for-
søgte jeg. Der var et tydeligt dagligt kald på
min tid og min opmærksomhed. Nogle dage var
travle, nogle dage var stille, men jeg var aldrig i
tvivl om, hvad jeg skulle tage fat på: Der var nok
at gøre, jeg var forpligtet af kald, kontrakt og
menighedens forventninger.

Jeg er en fri fugl nu, og dog er jeg ikke fri. Den

franske filosof Jean-Jacques Rousseau (1712-
1778) skriver: »Mennesket er født frit, og overalt
er det dog i lænker«. Vi er som mennesker bun-
det af hinanden, af kroppens begrænsninger og
af de økonomiske og sociale vilkår, vi har.

Livet drives ikke fremad af lyst alene. Der er
heldigvis stadigvæk noget, der hedder pligt –
også for en efterlønsmodtager.

Som fri kristen hengiver jeg mig til den gode
pligt, det daglige kald, der lyder fra livet omkring
mig – fra familien, fra naboerne og fra forskel-
lige menigheder. Det er der meget frihed i!

Vi lever og ånder og tjener hinanden. Ikke for
at opnå frelse; men fordi vi allerede har opnået
frelse gennem Jesus Kristus.

Paulus skriver: »Kære venner, I blev udvalgt til
et liv i frihed. Men I må ikke bruge friheden som
påskud for at leve, som det passer jer. I stedet skal
I være som slaver og hjælpe hinanden. Hele Guds
lov kan jo sammenfattes i ét bud: Du skal elske
andre på samme måde, som du elsker dig selv.«¹

¹ Galaterbrevet kap. 5, vers 13-15.